

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
СТАРОИКШУРМИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422066, Республика Татарстан, Сабинский район,
с.Старая Икшурма, ул.Ленина, д.17
тел.8 (84362) 41-6-47

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ИСКЕ ИКШЕРМӘ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

422066, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Иске Икшөрмә авылы, Ленин урамы, 17 йорт
тел.8 (84362) 41-6-47

e-mail: sik.sab@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
28.01.2026

КАРАР
№ 2

Саба муниципаль районы Иске Икшөрмә авыл
жирлегә территориясендә 2026-2030 елларга
кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча
программа кабул иту турында

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкүарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законына, «Ижтимагый хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль законына, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иске Икшөрмә авыл жирлегә территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү ечен шартлар тудыру максатларында, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иске Икшөрмә авыл жирлегә башкарма комитеты КАРАР ИТӨ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Иске Икшөрмә авыл жирлегә территориясендә 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча программа кабул итәргә (программа теркәлә).

2. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иске Икшөрмә авыл жирлегә башкарма комитетының 31.05.2021 ел № 22 «Саба муниципаль районы Иске Икшөрмә авыл жирлегә территориясендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасын раслау турында»гы карарын үз көчен югалткан дип санарга.

3. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иске Икшөрмә авыл жирлегенең рәсми сайтында <http://saby.tatarstan.ru/ikshurma> адреслары буенча һәм жирлекнең мәгълүмати стендларында бастырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Иске Икшөрмә авыл жирлегә башлыгы:

А.И.Биккинин

Саба муниципаль районы Иске Икшермә авыл җирлеге территориясендә
2026-2030 елларда кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча
программа паспорты

Программаның исеме:	“Саба муниципаль районы Иске Икшермә авыл җирлеге территориясендә 2026-2030 елларда кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча муниципаль программа”
Программаның заказчысы:	Саба муниципаль районы Иске Икшермә авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны эшләүче:	Саба муниципаль районы Иске Икшермә авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның нигезе:	«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкурарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законы, «Ижтимагый хакимиятнең бердәм системасында җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль законы, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкурарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаның максатлары:	-Саба муниципаль районы Иске Икшермә авыл җирлеге буенча кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; -Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хисабына икътисадый үсешне һәм халыкның мәшгульлеге пробелмаларын хәл итү.
Программаның мәсәләләре:	1. Саба муниципаль районы Иске Икшермә авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм инфраструктурасын үстерү. 2. Кече һәм урта эшмәкәрлектән барлык бюджет дәрәҗәләренә салым керемнәрен арттыру. 3. Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын күтәрү. 4. Җир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм җир базарын үстерү. 5. Минималь хезмәт хагы дәрәҗәсен минималь куллану бюджетыннан түбән булмаган зурлыкта тәэмин итү. 6. Бизнес-Хакимият-Җәмгыять коммуникация системасын үстерү. 7. Районның халыкның мәшгульлеге өлкәсендә балансли икътисадый сәясәтен исәпкә алып эшсез халыкны кече бизнес өлкәсенә тарту ечен өстәмә стимул булдыру. 8. Кече бизнес өлкәсендә мәшгуль булганнарны социаль яклау белән тәэмин итү. 9. Халыкның яшәү шартларын яхшыртуда кече бизнесның ролен үстерү.
Программаның финанслау күләме	2026-2030 елларда программаны финанслауның гомуми күләме җирлек бюджеты акчалары хисабына 0,500 мең сум тәшкит итәчәк, шул исәптән еллар буенча-0,500 мең сум:

	2026 ел-0,500 мең сум; 2027 ел-0,000 мең сум; 2028 ел-0,000 мең сум; 2029 ел-0,000 мең сум; 2030 ел-0,000 мең сум. Саба муниципаль районы Иске Икшермә авыл жирлеге Советының чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турындагы карары нигезендә программаны финанслау күләме фаразланган характерда булачак һәм тегәлләштереләчәк.
--	--

Программаның бүлекләре:

1. Иске Икшермә авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышына анализ.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программалы алымнар белән чишү мөһимлеген нигезләү.
3. Программаны ресурслар белән тәэмин итү.
4. Программаның социаль-иқтисади эффективлыгының көтелгән бәясе.
5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле терләре.
6. Программаның төп чараларына карата эшләнгән юнәлешләр.
7. Программаны тормышка ашыру механизмы.
8. Иске Икшермә авыл жирлеге территориясендә 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча муниципаль программаның төп чаралары.

1. Иске Икшермә авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышына анализ

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү – базар системалы хужалык итүнең аерылгысыз элементы булып тора. Алга киткән базар иқтисадлы илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт иқтисадының нигезе, хужалык итү үсешенең двигателе булып тора, чөнки бу-теләсә кайсы жәмгыятьтә эшлекле тормышның аеруча динамикалы һәм сыгылмалы формасы.

Базар системалы хужалык итү шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнең аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

- Үз байлыгын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсенүзе тәэмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенең төп стабильләштерүче сәяси көче булып торучы урта сыйныфның өлешен зурайту;
- Кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур мөмкинлекләр булуы, жәмгыятьтә социаль киеренкелекне һәм эшсезлек дәрәжәсен киметү;
- Төп халык массасының тормыш ориентирларын һәм ижтимагый психологиясен үзгәртү;
- Кече һәм урта эшмәкәрлекнең житештерү структурасын тиз әверелдерү өчен сыгылмалылыгы һәм сәләте, яңа технологияләр һәм фәнни эшкәртмәләрне оператив булдыру һәм куллану.

Шул сәбәппе Саба районы Иске Икшермә авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы килеп туа.

Өлеге программа "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында" 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законына, «Иҗтимагый хакимиятнең бердәм системасында җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль законына, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына нигезләнеп эшләнгән.

01.01.2026 елга кече һәм урта эшмәкәрлек түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№	Күрсәткечләр исеме	Үлчәү берәмлеге	2025	2026
1	Иске Икшермә авыл җирлеге буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	Бер.	12	14
2	Шулар арасынан:			
	Авыл хужалыгы	Бер.	4	4
	Сәүдә һәм җәмәгать туклануы	Бер.	4	4
3	Шәхси эшмәкәр буларак теркәлгән физик затлар саны	Кеше	4	6
	Кече предприятиеләр	Бер.	-	-
	Юридик зат булмаган физик затлар	Бер.	-	-
4	Кече һәм урта предприятиеләр буенча исемлектәге эшчеләрнең уртача саны	Кеше	97	102
	Шул исәптән икътисад тармаклары буенча:			
	Авыл хужалыгы	Кеше	80	80
	Сәүдә һәм җәмәгать туклануы	кеше	5	5

2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программалы алымнар белән чишү мөһимлеген нигезләү

Хәзерге вакытта Саба муниципаль районының Иске Икшермә авыл җирлегендә кече эшмәкәрлек буенча элеккегечә хәл ителмәгән проблемалар бар.

Җирлектәге кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып:

- Инвестицион ресурсларга кыенлыклы рөхсәт, кредит ресурсларының кыенлыгы фонында үз финанс чараларының кимлеге;

- Кече эшмәкәрлек субъектларының гамәлдәге закончалыклардагы үзгәрешләр турында тулы мәғлүмәтлы булмавы, административ каршылыктар һәм эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмавы;

- Шәһәрләрнең кече предприятиеләрендә квалификацияле эшче белгечләрнең житмәве тора.

Эшмәкәрлек эшчәнлегә субъектлары ягыннан мәсьәләләрне кабул итү һәм тормышка ашыру проблемалары булып:

- Кече эшмәкәрлек субъектларының югары булмаган социаль җаваплылыгы(ялланып эшләүчеләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын түбәнәйтү һәм аны “конверт” формасында түләү, мәжбүри пенсия иминиятләштерүе һәм социаль иминиятләштерү закончалыкларын үтәмәү);

- Кече эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлек алып бара торган икътисад тармакларының пропорциясезлегә(сәүдәнең күп үсеше фонында житештерүнең аз үсеше);

Иске Икшөрмә авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең алга таба үсеше һәм булган каршылыктарны җиңеп чыгу урыннарда аны үстерү өчен мәғлүмати, белем бирү, консультацион, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм итү, эшлекле контактлар һәм кооперацияне җайлаштыру юлы, шулай ук эшмәкәрләрдә барлыкка килергә мөмкин булган коллектив ихтыяҗлар, башка аспектларда ярдәм итү юлы белән уңайлы шартлар тудырып, максатчан эш алып бару нигезендә генә мөмкин. Программа җирле хакимият органнарының, шулай ук дөүләтнеке булмаган оешмаларның куелган максатка ирешү өчен тырышлыгын берләштерергә һәм оптимизацияләргә мөмкинлек бирә.

3. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

2026-2030 елларда программаны финанслауның гомуми күләме җирлек бюджеты акчалары хисабына 0,500 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча-0,500 мең сум:

2026 ел-0,500 мең сум;

2027 ел-0,000 мең сум;

2028 ел-0,000 мең сум;

2029 ел-0,000 мең сум;

2030 ел-0,000 мең сум.

Саба муниципаль районы Иске Икшөрмә авыл җирлегә Советының чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турындагы карары нигезендә программаны финанслау күләме фаразланган характерда булачак һәм төгәлләштереләчәк.

4. Программаның социаль-икътисадый эффективлыгының кетелгән бәясә

Программа Саба муниципаль районы Иске Икшөрмә авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар булдыруга юнәлтелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү:

- Районның социаль һәм икътисадый стабильлегенә мөһим элементларының берсе буларак, кече эшмәкәрлекнең тотрыклы эшчәнлеген стимуллаштыручы, уңайлы икътисадый мохит формалаштыруга;

- Кече эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыруга, кече предприятиеләрнең икътисадый ныгуына һәм эшчәнлек өлкәсенең киңәюенә;
- Мәшгульлекнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килүгә, кече предприятиеләрдә эшләүчеләрнең хезмәт хаклары артуга;
- Товар базарының конкуренциягә сәләтле продукция һәм жирле житештерү хезмәтләре белән тулылануына;
- Кече эшмәкәрлекнең социаль җаваплылыгы артуына ярдәм итәчәк.

5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре

Жирлектә яшәүче халыкның яшәү шартларын яхшыртуга юнәлтелгән стабиль икътисадый үсешне тәмин итү максатында, эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнгән:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элемент өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәтләр өлкәсе.

6. Программаның төп чараларына карата эшләнгән юнәлешләр.

1. Кече эшмәкәрлекне эффектив үстерү өчен административ каршылыкларны киметү һәм хокукий базаны камилләштерү.
2. Кече эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион ярдәм итү.
3. Иске Икшөрмә авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңайлы иҗтимагый фикер һәм эшмәкәрнең уңай имиджын формалаштыру.
4. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру.
5. Кече эшмәкәрлек субъектлары арасында, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары белән хакимият органнары арасында партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга булышлык итү.

7. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Саба муниципаль районы Иске Икшөрмә авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны финанслау	Бюджеттан тыш чыганаclar, Иске Икшөрмә авыл жирлегенең кече һәм урта бизнес субъектларының үз акчалары
Программаның төп үтәүчеләре	Саба муниципаль районы Иске Икшөрмә авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Саба муниципаль районы Иске Икшөрмә авыл жирлеге башкарма комитеты

7. Иске Икшермә авыл жирлегә буенча 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча Программаның төп чаралары

№	Чаралар исемлегә	Нәтижә	Финанс чыганаclarы	Сумма, мең сумнардa	Үтәү срогы
1	2	3	4		5
1. Эшқуарлыкны инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска җәлеп итү)					
1	Яшьләрне эшқуарлыкка җәлеп итүгә ярдәм итә торган чаралар комплексын уздыру, шул исәптән уку, мәгълүмати тәзмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр һ. б. лар.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә җәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	финансларсыз		2026-2030 еллар
2. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәти ярдәм күрсәтү.					
1	Иске Икшермә авыл жирлегә буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме кысаларында чараларны тормышка ашыруда дәүләт хакимиятенәң федераль һәм республика структураларына булышлык итү	Эшмәкәрлекне үстерүгә юнәлтелгән республика һәм федераль программаларда катнашучы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру	финансларсыз		2026-2030 еллар
2	Иске Икшермә авыл жирлегә икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатында, Иске юнәлешләрне үстерү максатында, Иске	Авыл жирлегә икътисадының өстенлекле юнәлешләрне үстерү максатларында кече һәм урта	финансларсыз		2026-2030 еллар

	Икшермә авыл жирлегә буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын жир кишәрлекләре һәм торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә булышлык итү	предприятиеләрне кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар турында эшмәкәрләрнең хәбәрдарлыгын арттыру	жир		
3	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрне сатып алуларга жәлеп итү һәм стимуллаштыру	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрне сатып алуларга жәлеп итү һәм стимуллаштыру	0		2026-2030 еллар
3. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мөгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү					
1	Районда уздырылучы кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү һәм ярдәм итү өлкәсендә уздырылучы чаралар турында мөгълүмат биреп бару	Кече һәм урта бизнес вәкилләренә алдыңгы тәҗрибәләрен жәелдерү һәм системалаштыру. Саба муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан уздырылучы конкурслар, күргәзмәләр һәм башка чараларда катнашуга кече эшмәкәрлек субъектларын тарту	Жирле бюджет	2026 - 0,500 2027 - 0,000 2028 – 0,000 2029 – 0,000 2030 – 0,000	2026-2030 еллар
4. Эшмәкәрнең уңай имиджын һәм кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңай жәмәгәтәччелек фикерен формалаштыру					
1	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе территориясендә үткәрелә торган күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә,	Эшмәкәрлеккә үстерүгә ярдәм итү, эшқуарлык эшчәнлегенә иң яхшы субъектлары эшенең алдыңгы тәҗрибәсен тарату, Иске Икшермә авыл жирлегенә социаль-	финансларсыз		2026-2030 еллар

	конкурсларда катнашуға жөлеп иту	икътисады үсешендө кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау			
	Барлығы			0,500	